

Sa Sella

REVISTA INFORMATIVA DE SENCELLES

NOVEMBRE - DESEMBRE 1988. Segona Epoca. Nº 11

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES

TOTS ESTAM D'ENHORABONA.

Quan el 27 de Febrer de 1855 morí Sor Francinaina, tots els sencellers visqueren dies de consternació i plors.

Deia el Pare Fornés que "parecía que los asistentes al sepelio habían dejado su propio corazón en la sepultura de la Madre Superiora".

Avui els sentiments són els oposts. Tots els sencellers vivim la joia i l'emoció d'una desitjada beatificació.

Tots hem d'estar contents perquè durant la seva llarga vida sa Venerable així ho volgué. El seu apostolat arribà a tots: nins, joves, majors, malalts, ... Tots reberen una dedicació que avui ha estat premiada amb el més gran reconeixement per part de l'Església.

El seu apostolat arribà als nins quan convertí ca seva en una escola de catecisme, els instruí en els treballs domèstics, els educà i inicià en la doctrina cristiana.

Tampoc els joves foren exclosos d'un apostolat, tant individual com col·lectiu. Els joves trobaren en la Mare Superiora bondat, bon humor, esplai i, sobretot l'aliment d'un amor cap a Déu i el pròxim tan important dins aquesta edat.

Els malalts també reberen la seva caritat i consol. A ells inspira va la fe i l'esperança en el poder del Senyor. Els consolava i animava. Eren freqüents les seves visites i atencions; a més necessitat corresponia amb una dedicació més grossa.

El seu apostolat ho abarcava tot: posava pau entre els desavenguts, comunicava esperança als desanimats i consol als afligits.

En poques paraules, era sa Mare de tot el poble.

Per això, ningú ha d'estar al marge d'una persona que durant tota la seva vida demostrà que tots mereixien la seva atenció. Tothom tenia reservada una parcela dins un cor gran, un cor que ho donà tot als altres.

Sa nostra portada vol significar això: una Mare Superiora que dóna pa als que tenen fam, unes portes obertes a tothom i en tot moment.

S'alegria ha d'esser de tots perquè així ella ho volgué i per això tots estam d'enhonorabona.

SUMARI

Comentari Portada.....	2	De jove a jove.....	13
Editorial.....	3	Societat de caçadors.....	14
Noticiari.....	4	Actualitat.....	15
Opinió.....	5	Entrevista.....	16
Església.....	6	Temps enrera.....	18
Tercera Edat.....	7	Actualitat municipal.....	19
I voltros, què trobau?....	8	Cartes al director.....	20
Sa nostra llengua.....	9	Música.....	21
Ses escoles.....	10	Esports.....	22
Pàgina oberta.....	12	Records d'ahir.....	24

Comunicat: Tota la gent interessada en aprendre a tocar qualche instrument per formar part dins el grup folklòric "Es Jonc" es posin en contacte amb dita agrupació. Lloc: Qualsevol dimecres a les 9,30 h. a ses Escoles.

Es difícil escriure el que un poble sent quan després d'un llarg camí veu que el que era un somni s'ha convertit en una realitat. Sens dubte la més grossa que mai Sencelles, i els que ens sentim i duim el nostre poble dins, poguem veure. La beatificació de la Mare Superiora anunciada aquest, ja per sempre històric, dilluns 28 de Novembre ens ha d'omplir a tots de joia perquè suposa elevar al més amunt a la que, a partir d'ara, serà sencellera universal.

Però no ens equivoquem pensant que s'ha arribat a una meta; al contrari, ara s'inicia un llarg camí en què fa falta demostrar en que ens mereixem el que hem conseguit.

Estam a la volta dels actes de Beatificació que tots noltros hem d'aconseguir que siguin els millors que mai no s'haguin fet. Cadascú dins el seu terreny ha de aportar el gra d'arena necessari per fer una realitat digna d'un poble que se sent orgullós.

Des de SA SELLA volem cridar s'atenció, ara que encara hi som a temps a S'Ajuntament en un tema concret com és de preservar s'entorn de sa caseta de la Venerable.

Entorn que s'ha començat a degradar greument i que, malgrat tot, hem de conservar, perquè de cara a un futur, o millor, de cara a un present que sortosament ens ha tocat viure, es pugui convertir sa caseta en un lloc de trobada i d'esplai, evitant el que de moment fa mal els ulls i desgraciadament el cor dels que estimam tot el que fa referencia a la Venerable.

- Dia 4 d'Octubre varen començar les classes de gimnàstica a Ca'n Garrover. Es fan per a totes les edats els dimarts i divendres de les 8'30 h a les 9'30 h.
- Dia 12 d'Octubre a les 4 de l'horabaixa es va inaugurar el nou camp de futbol. Amb l'assistència de la Consellera de Cultura, Mª Antònia Munar i del president del Consell Insular, Joan Verger.
- Dissabte, dia 22 d'Octubre, a les 7 de l'horabaixa hi va haver al pati de les escoles la segona Trobada d'agrupacions folklòriques. Hi varen participar les agrupacions d'Inca, Binissalem, Pla de Na Tesa i Sencelles.
- Dia 23 d'Octubre, la tenda de moda " Fet per tots " va presentar a Lloret la seva col.lecció tardor-hivern 88-89 amb molta assistència de públic.
- Dia 28 d'Octubre el President del Consell Insular, Joan Verger va fer entrega d'un televisor a la Tercera Edat.
- Ja han començat els cursos d'educació d'adults. Aquests cursets són gratuïts i hi participen joves de totes les edats i de no tan joves.
- El diumenge 6 de Novembre es va celebrar la segona Trobada Comarcal de Donants de sang a Sta. Maria. A aquesta trobada es varen reunir els donants d'Alaro, Algaida, Binissalem, Consell, Sa Cabaneta, Pla de Na Tesa, Pont d'Inca, Portol, Sencelles, Sta. Eugènia, Montufri i Sta. Maria. La trobada va començar a les 4 de l'horabaixa amb una missa a l'Església de Sta. Maria i a continuació hi va haver l'entrega d'insignies als donants que havien superat les deu donacions.
- Dia 6 de Novembre, el grup d'acció social de Sencelles va prestar un servei als menjadors de persones necessitades de Palma.
- Dia 10 de novembre va sortir al Diari de Mallorca la revista "Pobles" dedicada al nostre poble.
- Dia 10 de Novembre la unitat mòvil dels Donants de Sang es va traslladar a Sencelles per facilitar les extraccions de sang dels seus donants.
- Dia 13 de Novembre va tenir lloc el sorteig de "mozos." N'hi havia 10 de Sencelles.

FUM, FUM, FUM

Un any més en aquestes dates ens acostam a les festes de Nadal. Unes festes que de qualque manera ens han d'acostar uns als altres, ens han de fer oblidar els problemes quotidians, les preocupacions del devenir diari, la multitud de qüestions que cada dia es presenten a la nostra vida; un temps en definitiva, que ens ha de fer obrir el cor al pròxim... o al manco això diu el capellà a la trona: com cada any.

Els al.lots acaben l'escola, surten corrent i arriben a ca seva tiren la maleta damunt la cadira del menjador i a córrer s'ha dit. Es presenten dues setmanes plenes d'emocions, d'aventura, de fer s'ase pel poble, lluny del perill que suposa tenir un professor tot lo dia damunt que te dona tabarra. És hora d'anar a cercar la barbeta i rabassar qualque pi per fer el Betlem: com cada any.

És hora de que les mamàs ensatin les ametlles, escaldin els bassons, els palin i facin el torró, torró de jijona, torró fort, torró de neu. Quants de còlics que se preparen: com cada any.

Arriba dia 24 avui són les Matines, tothom ben mudat cap a missa a escoltar la Sibil·la, el sermó de la Calenda, etc, etc. Comença a les onze, ja són les 11 i mitja, ara les dotze... i això no acaba. A la fi a les 12 i mitja el capellà i tot està cansat, i escapats a fer el xocolata: com cada any.

"El 25 de Decembre, fum, fum, fum. El 25 de Decembre, fum, fum, fum: és nascut un minyonet...". Però d'això ja fa molts d'anys. La família es

reuneix tota, envoltant la taula: es padrí, sa padrina, el tio, la tia els cosins, el genre nou; per ventura feia un any que no es veien, però un dia és un dia. Torró, porcella, cava, postals i miloques: com cada any.

Ha arribat la "noxebieca": quin batín que se prepara!! Però abans de res hem de mirar una estona el bodrio que cada any ens ofereix la millor televisió espanyola, i naturalment, hem d'anar a sa plaça a menjar els rems i a felicitar a tot bitxo. Però després la nit és jove, i cada un cap allà on li pegui: com cada any.

"Mamà jo vull na Barbie, i jo na Chabel i jo m'estim més un Excaléxtric". Tot són coses que per Sant Sebastià ja estaran espenyades, però qui és capaç de negar a una criatura l'alegria que pot sentir el dia dels reis, aquell plaer d'esclafar els cotxes nous, aquell gust d'arrebassar el cap a la pepa, qui és capaç!! Ningú: com cada any.

Res, les festes espassen, tot torna al seu curs normal. Hem viscut un Nadal més, i només queda esperar les pròximes festes, per Sant Antoni, que hi ha foguerons:

COM CADA ANY.

Joan Munar i Jaume Perelló.

N A D A L

És Nadal una gran ocasió per moltes disbauxes?

Nadal, per a molts, queda reduït a uns quants dies de gran festa, música, regals, vacances, banquets...

El Nadal d'avui està molt manipulat pel consum. Les coses externes ofeguen i eclipsen les internes així com l'interior del mensatge.

Tots necessitem molt més que estrelles de paper de plata, que bombetes de colors brillants o sonores i vistoses cavalcades dels reis mags.

Celebracions de Nadal

Dissabte 24 de Desembre:

10 del vespre: Matines

Dijous 5 de Gener:

Al capvespre. Cavalcada dels

Reis Mags.

T O T S

A

R O M A !

JORNADA MUNDIAL DE LA PAU

1 de gener de 1989

Dormir damunt el gel

Cada canó
que construim
cada vaixell de guerra
que es vara,
cada coet que llançam,
no és altra cosa
que un robatori a aquells
que estan famolengs
i que no són alimentats,
que tenen fred
i no són amparats.

Dwight D. Eisenhower.

Estam d'enhorabona! El que tant havia estat esperat i desitjat, ja des de temps enrera per molts de sencers i foravilans, s'ha vist finalment acabat.

Ja podem dir la Beata Sor Francinaina. No més queda veure'ns tots a Roma aquest proper any, i celebrar-ho amb el cor ple d'alegria i joia pels carrers del nostre poble:

Durant aquests dos darrers mesos l'Associació ha realitzat les més diverses activitats. A continuació assenyalarem les més significatives:

Un grup de 26 persones i unes 20 de la Tercera Edat de Costitx, passaren un cap de setmana a Menorca organitzat per "SA NOSTRA".

Amb motiu del Dijous Bo, varem participar a una Exposició d'Antiguitats juntament amb els demés pobles de la comarca d'Inca.

El Consell Insular de Mallorca ens va regalar un televisor. Per aquest motiu vàrem rebre la visita del seu president, Joan Verger i la consellera d'acció social, Joana Vidal. Aquests ens varen fer entrega de l'aparell.

Un any més vàrem celebrar la diada de les Verges amb la típica bunyolada. Aquest any amb el protagonisme del grup de joves ES REPICO, que ens deleitaren amb la seva música.

Per acabar, el 25 de Novembre, un grup de seixanta persones ens traslladarem a Inca convidats per l'Associació d'aquest poble. Visitàrem les monges de Clausura i varen esser elles les qui ens obriren les portes amb l'oportunitat de conèixer les seves dependències: capella, menjador, el jardí i la cel.la de la Venerable Sor Clara. A continuació ens varen obsequiar amb una xocolatada en el seu local.

Per aquestes festes de Nadal, l'associació té previst assistir a una sarsuela en el Teatre Principal, convidats pel Consell Insular. També està previst una xocolatada de cap d'any en el celler de Ca'n París.

I el 15 de Desembre una excursió de matances a un restaurant de Porto Cristo.

Molts d'anys i bones festes.

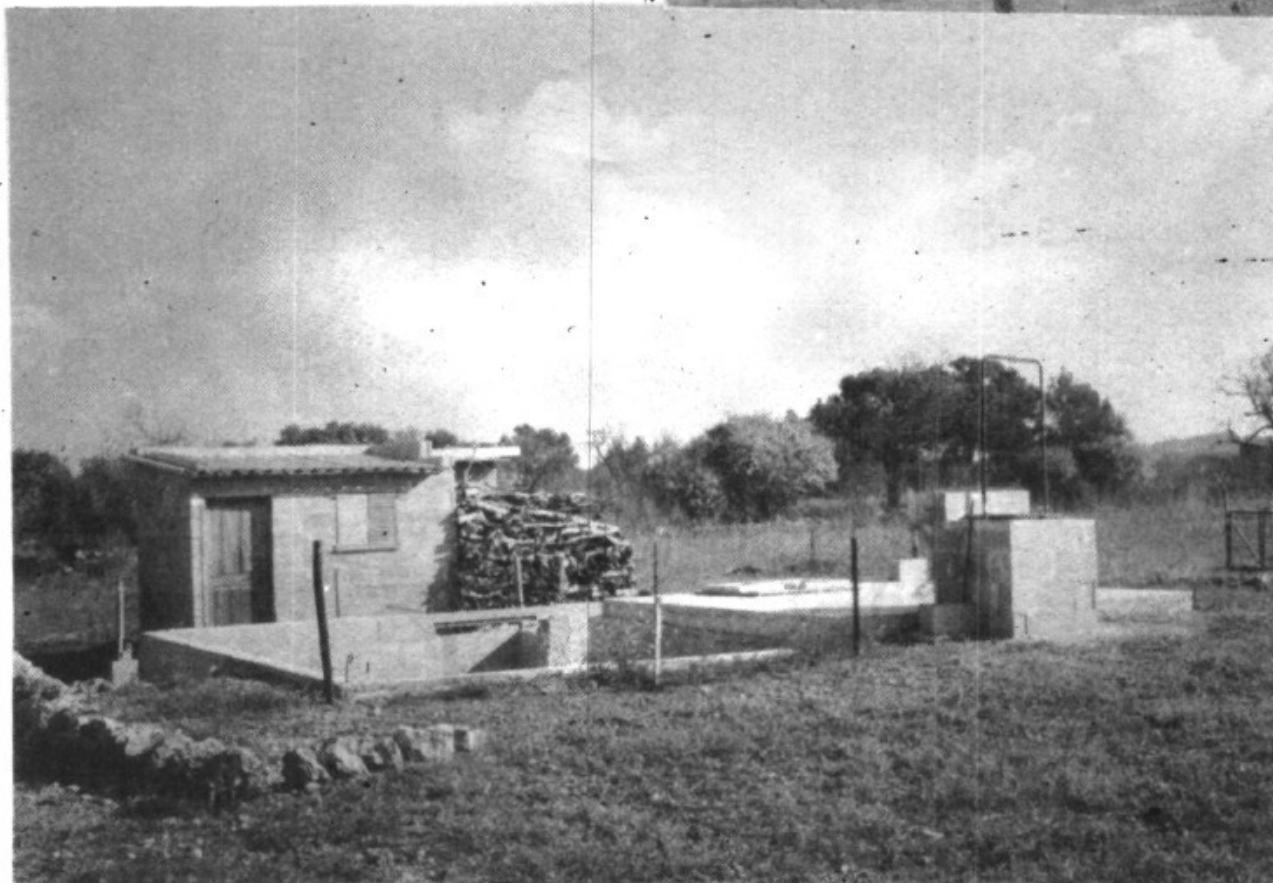
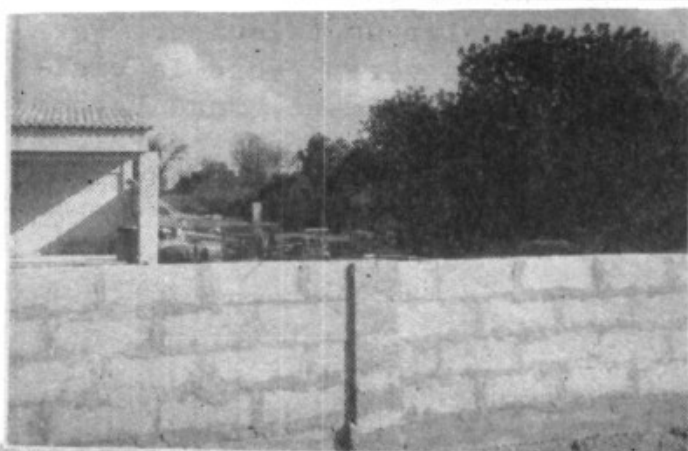
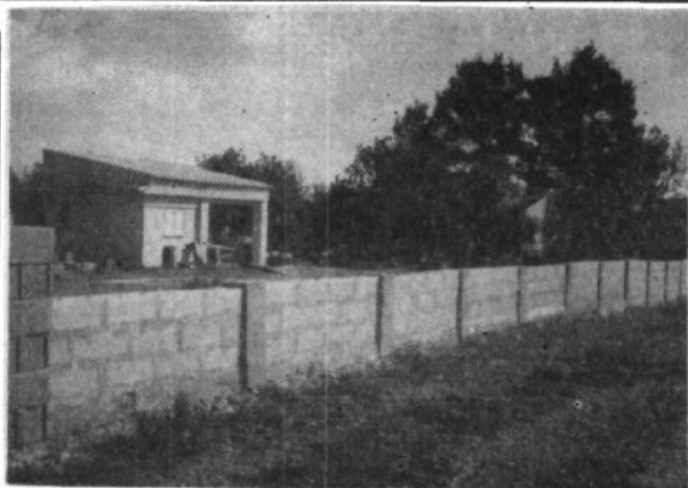
Durant un segle tots els sencellers han tingut a sa Caseta un lloc de trobada. A Felanitx tenen San Salvador, a Algaida tenen Cura i a Sencelles sa Caseta de la Venerable.

No fa molt de temps que es boom de ses casetes de cap de setmana ha donat lloc al que veis a ses fotos.

Seria fer curt dir que fa mal al ulls. S'Ajuntament hauria de fer tots els mitjans possibles per conservar un entorn fins ara ben cuidat.

Lo que hem de tenir clar és que si els sencellers no defensam lo nostre, difícilment ningú ho farà.

Segurament sa culpa no la té la Venerable quan fa molts, molts d'anys va fer sa Caseta allà.

RAMON LLULL (1233-1315).

Ramon Llull és d'aquells personatges que omplen una època, que passa més de quaranta anys de sa seva llarga vida predicant, viatjant, organitzant..., i escrivint sense parar. Prop de 250 obres seves han arribat fins a nostros, en provençal, en llatí i sobretot en català, més ses obres àrabs que s'han perdut.

Durant anys i anys va incordiar incessantment ets "infidels" des d'Àfrica fins a Armènia, va incomodar els reis i els papes, incitant-los a lluitar per sa conversió de l'Islam. I allà on s'està quiet una temporada, escriu: sobretot per convèncer o commoure, però també per justificar-se i per desfogar-se. Escriu llibres de geometria i d'astronomia, de filosofia i de temes teològics, llibres morals, narratius, lírics i místics, pedagògics..., practicament de tot el que era possible escriure. I a més d'un grapat de llibres en es mal llatí de s'època, escriu en un extraordinari català: és no sols es creador d'una llengua literària que gràcies a ell apareix de sobte madura i perfecta, sinó potser es seu més gran escriptor de tots els temps.

Ramon Llull ofereix en sa llengua una altra de ses seves contradiccions fecundes: volent arribar a tot el món (moros i jueus, cristians, europeus i africans), escriu en sa llengua d'es seu país, ses primeres que a Europa són escrites en una llengua vulgar.

S'obra de Ramon Llull és un edifici immens, fet amb tota sa unitat, sa precisió, sa intel·ligència, sa fantasia i sa llum d'una gran catedral gòtica.

Vida.

Fill de pares catalans nasqué, entre es 1232 i es 1235, a sa ciutat de Mallorca. Provenia d'un llinatge català de Barcelona que s'havia establert a s'illa de Mallorca a partir d'es 1231. Molts d'aspectes de sa seva vida els coneixem gràcies a sa "Vida coetània", biografia narrada per Llull i transcrita per un deixeble seu. Així, sabem que va ser senescal de Jaume II i que se va casar amb Blanca

Picany. Vers 1265 unes aparicions de Jesucrist determinaren sa súbita conversió de Llull, tal com ell mateix ho explica a s'inici d'es poema "Lo Desconhort".

Aleshores, abandonant família, amistats i càrrecs, emprengué una nova vida guiada per tres objectius: sa conversió d'infidels, sa composició de llibres per tal de difondre s'ideal cristià primitiu, i sa creació d'escoles on poder formar en llengües orientals es futurs missioners.

Així, a més de dedicar-se a s'estudi, redactà ses seves obres, fundà monestirs, assistí a sa Universitat de París i efectuà llargs i freqüents viatges per l'Occident cristià, o, amb propòsit missioner, p'es Nord d'Àfrica. Finalment, en un intent que el papa i els prínceps cristians compartissin es seus projectes, assistí, es 1311, a's Concili de Viena del Delinat. Es fracàs d'aquesta gestió es narrada a's poema "Lo Concili".

Llull morí, amb tota probabilitat, el 1316.

(Continuarà).

VOLEM ESCRIURE BE.

Intenta fer aquests exercicis:

1.- Posa l'article que toca:

....boina	ase	escala
....metge	oliva	bisbe
....hora	espasa	aire

2.- Posa les lletres que falten:

- l.. rob.. és net.. i blanc..
- el llibr.. és de mon par..
- un.. cord.. molt curt.. i prim..
- un.. anten.. damunt l.. teulad..
- és un arbr.. ple de prun..s
- han pegat una empent.. a un.. amig.. mev..
- aquest.. pilot.. és un.. joguet.. molt bon..
- l..s pom..s verd..s són àcid..s
- aquell.. cas.. és fred..
- la Verg.. de Lluc és moren..
- un lleó és un animal salvatg..
- la Terr.. és un planet..

Segons acordava la Llei, durant la setmana 28 de novembre/2 de desembre s'han celebrat al Col·legi Ca'n Bril les Segones Eleccions dels representants dels diferents sectors de la comunitat educativa al Consell Escolar del Centre.

Començaren el 29-11-88 les corresponents a l'alumnat, que en veritat demostrà interès i serietat. Vint-i-un alumnes, un 32'3 % dels possibles, presentà candidatura a la Junta Electoral. Els 56 votants elegiren els seus representants, essent els dos més votats Jaume Pons Boyeras (18 vots) i Maria Antònia Coll Morey (13 vots).

El migdia del 1-12-88, el torn tocava al professorat, un 88'8 % del qual havia demostrat la seva voluntat representativa. Els resultats manifesten que els quatre mestres que, juntament amb l'equip directiu, formaran part del Consell aquest any són: Dolça Feliu Fernández, Aina Mª Vidal Adrover, Miquel Sastre Pou i Ramón J. Codony Rico.

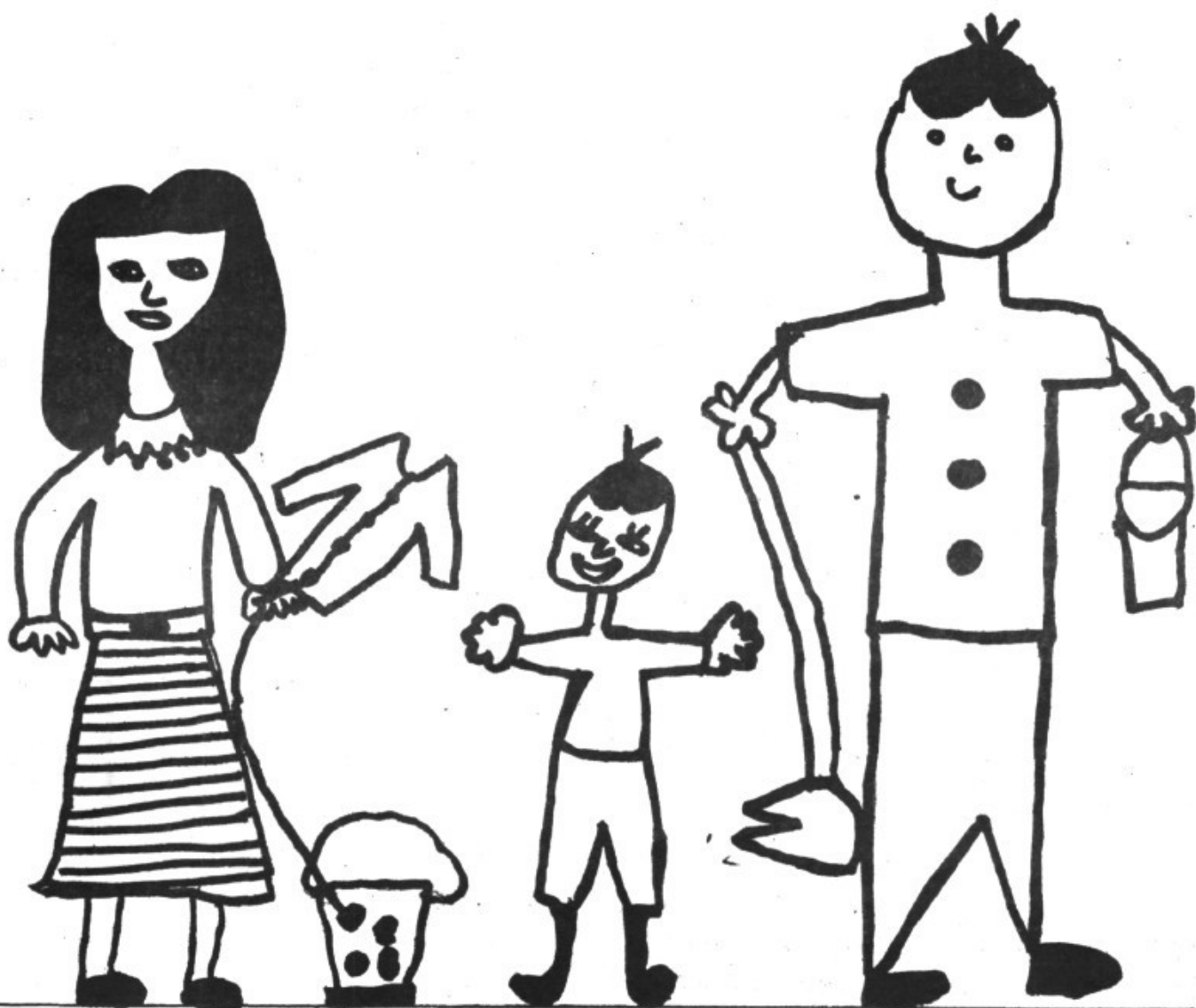
El mateix dia horabaixa, l'urna s'obria per a que els pares elegissin a tres dels cinc candidats, un 3 % del total de pares i mares d'alumnes. Des de les 16'30 fins a les 20 h., 109 persones, el que representa un 65'3 % d'electors, acudiren a complir amb el seu deure. Després de l'escrutini els resultats foren els següents: Coloma Bestard Campaner, 65 vots; Margalida Llabrés Llabrés, 62 vots; Maria Dolors Gili Juan, 25 vots; Mateu Sastre Mayrata, 20 vots; i Anthony F. Alexander, 15 vots.

En conseqüència, després del procés electoral, el Consell Escolar del Centre queda constituït pels següents membres:

President.-	Miquel Coll Isern
Cap d'Estudis.-	Antònia M ^a Muñoz Llobera
Secretària.-	M ^a José Dameto Truyols
Professors.-	Aina M ^a Vidal Adrover
	Dolça Feliu Fernández
	Miquel Sastre Pou
	Ramon J. Codony Rico
Mares.-	Coloma Bestard Campaner
	Margalida Llabrés Llabrés
	Maria Dolors Gili Juan
Alumnes.-	Jaume Pons Boyeras
	Maria Antònia Coll Morey
Per l'Ajuntament.-	Miquel A. Ramis

¡ Lemos con Enrique !
Enrique es un niño.
Vive en un pueblo.
Su mamá cose en casa.
Su papá va al campo.

1er E.G.B.
C.P. SENCELLES

L'OPOSICIO MUNICIPAL OPINA.

En aquest any i mig passat des de les eleccions, crec que les relacions entre la majoria i la oposició han estat correctes i no hi ha hagut enfrontaments "durs", però sí divergències en molts punts.

En aquest moment hi ha tres punts sobre els quals es pot passar a reflexionar.

El primer és la paret aixecada a "S'Era d'en Pelat". S'ha volgut solucionar un problema el qual va ser començat pel mateix ajuntament.

Els fets varen ésser com segueix: es construeix una paret sense permís, més tard s'atura l'obra i se diu que ha de sol·licitar un permís, (això és bastant normal actualment) el qual és de negat per un informe negatiu de l'arquitecte municipal. Fins aquí tot correcte. Però com a solució es declara "S'Era d'en Pelat" i el seu entorn d'interés social. Quin és el proper pas? Esbucar la paret. Però, tota? o part? Això, sense cap dubte, haurà de repercutir en tots els casos similars a on s'haurà de procedir de la mateixa forma. És un precedent perillós tal vegada, però necessari.

Entrem en el segon punt: la construcció d'una caseta il·legal al costat de la "Caseta de la Venerable". Hi ha una denúncia de l'oposició, però dona la sensació que no s'actua de la mateixa manera com s'ha actuat amb la paret. I s'estan cercant totes les solucions per a què no s'hagi d'esbucar, encara que incumplequi tots els requisits legals. No tan

sols no s'aturà quan s'estava construint, (que hagués estat molt fàcil), sinó que s'ha deixat que s'acabàs.

- Per què no es declara d'interés social la "Caseta de la Venerable" i el seu entorn?

- És que no és important per a Sencelles tot el que està relacionat amb Sor Francinaina Cirer, i més ara que serà beatificada?

Fins ara tot han estat bones paraules i tramitar papers. Es donarà solució a aquest problema?

No tenguí por, el senyor Batle, que per a la demolició, l'oposició li ajudarà i el poble li agrairà.

El tercer assumpte és la construcció del nou ajuntament. Com es pot començar una obra d'aquesta categoria sense saber com s'ha de pagar?

L'obra està aturada, perquè senzillament no hi ha doblers. No hi haurà tampoc doblers per netejar els "escombros" que hi ha a la plaça? Crec, sincerament, que el poble no es mereix tenir tanta "basura" durant tant temps.

La veritat és que procuram exercir l'oposició d'una manera constructiva, i em remet als múltiples assumptes en que hem apoïat a la majoria i no ens anima d'altre afany que les coses se segueixin fent bé. Però també podem deixar d'actuar com a tals en allò referent a tots aquells assumptes en què opinam que no s'actua de la millor forma.

En aquesta secció vos presentam avui a un jove bastant conegut en es poble, empresari a ses festes (s'ha comprat un cotxe nou) "ex-aprendís" de barber, bastant conegut pel seu fanatisme anticalalà (del que no se n'amaga gens).

Es tracta d'en Pedro José Florit Horrach, nascut l'any 1961 i més conegut per "Pedro Cota", el qual va adquirir part de sa seva fama assegut en es padrí de sa plaça.

- Pedro, quina és sa teva professió?

Me dedic a s'autovenda de congelats.

- Quina opinió te mereix sa revista?

Per un que estima es mallorquí, està massa escrita en català i és mala de llegir, ja que moltes paraules no s'entenen.

- I, apart d'això?

Toca temes relacionats amb es poble que són bastant interessants.

- Què trobes d'es poble?

Que fa vergonya tenir el que tenim a sa plaça d'es poble.

- I, de s'ajuntament?

Que pensa amb es peus, perquè segons a quins carrers molt més estrets que es d'Antoni Maura, s'hi pot aparcar quinze dies a cada part, per exemple es d'Es Rafal, i ençanvi es d'Antoni Maura no s'hi pot aparcar ja que hi ha un horari un poc extravagant.

- Quines són ses teves aficions?

Futbol, escoltar música, mirar es vídeo i jugar a truc.

- Un equip de futbol.

Apart del Sencelles, el Real Madrid (si ho voleu comprovar, ho podeu demanar a en Miquel "París").

- I, en quant en es futbol d'es poble, que opines?

Per jo, es de primera és com si fossin de fora poble; millor es de tercera, encara que perdin.

- Una pel·lícula que t'haig agradat.

"El año de las luces".

- Un conjunt musical.

"Dire Straits"

- I, d'es truc, què?

Es un joc per passar unes hores entretingudes. (Confidencialment ens va dir que era un dels millors d'es poble).

- I, per a acabar, Xampany o dones?

Una cosa va lligada amb s'altra.

ELS BOLETS.

A la tardor, amb les primeres pluges que refresquen la terra i les calitges estiuenques desapareixen, cal ressenyar dos fenòmens dins la natura que estan arrelats dins els costums del nostre poble: La germinació dels bolets i l'arribada de les aus migratoris (cegues, tords i ropits). Avui parlarem dels bolets.

El nom de bolets, és emprat per descriure un grup d'éssers vius, que sempre han estat envoltats per un cert misteri, normalment el que interessa és el seu valor gastronòmic, oblidant altres característiques, per exemple: la penicilina i molts d'altres antibiòtics són produïts per bolets, moltes malalties vegetals com el Mildeu, la Cendrada i el caparot són produïdes per aquests éssers, també en els animals són causa de malalties relacionades amb la pell.

Per raons d'espai em limitaré a parlar dels bolets que presenten capell que són els més coneguts a nivell popular.

De les tres mil espècies descrites dins l'Europa Occidental en el nostre poble tan sols en coneixem dues dotzenes, si arriba, no així a altres indrets del Principat i Euzkadi, pobles més micòfils que el nostre.

El peu i el capell, la part visible d'aquests éssers, no la més important, constitueixen el carpo for o aparell reproductor, enllaçant amb ell trobam uns filets blanquinosos, les hifes, el seu conjunt forma el miceli.

En els primers estadis del seu desenvolupament el cos fructífer sol estar protegit per un vel que en els estadis posteriors tan sols

en quedaran restes damunt el capell en forma d'escames o envoltant el peu formant la volva, un vel secundari envolta les làmines i dóna lloc a l'anell. A la part inferior del capell trobam les làmines que dins elles es formen les "llavors", les espores, aquestes en caure a terra donaran lloc a noves hifes que en condicions favorables formaran nous cosos fructífers.

PRINCIPALS ESPECIES QUE TROBAM A SENCELLES.

Sense realitzar un inventari exhaustiu de les espècies més característiques podem citar els grups coneguts a nivell popular. Per començar:

Els esclata-sangs. Trobam els comestibles amb dues espècies conegudes el *Lactarius sanguifluus* i *L. deliciosus*, el primer és el que trobam en més freqüència. L'esclata-sang de tot l'any no és més que una simbiosi entre una de les dues espècies anteriors i un altre fong. L'esclata-sang de llet correspon a l'espècie *L. vellereus*.

Els picornells. En trobam dues espècies: el blanc que les seves làmines són agulles, correspon a l'espècie *Hydnum repandum* i el vermell correspon a l'espècie *Cantharellus cibarinus*.

Les blaves. És un dels grups més nombrosos, l'espècie coneguda en el nostre poble és la *Russula cyanoxantha*. Les mares dels esclata-sangs també pertanyen en el mateix gènere.

Les gírgoles. El nom de gírgola sol anar acompanyat d'un nom d'un arbre, mantenint amb ell relacions de simbiosi.

Continuarà.

Ningú sospitava que es traspàs de s'exclusiva anàs tan malament.

Fa uns quants dies que s'empresa Salvà deixà de fer sa línea Sencelles Palma sense abans avisar al poble, tan sols ho digué de paraula a sa Conselleria de Transports. Aquesta se posà en contacte amb els Ajuntaments dels pobles afectats citant, a més dels batles d'aquests, uns quants empresaris de transport públic, per veure si posarien solució a aquest problema.

A aquesta reunió, s'empresa de transports Mir de Campanet se responsabilitzà de la citada línea, començant el dia següent el servei.

El mateix dia del començament tot s'inicià amb normalitat, però a l'arribada de Palma fou aturat per la policia. Aquesta, al veure que no tenia llicència de transports, el multà fent-lo retirar del servei. Després d'aquest incident s'ha solucionat provisionalment el problema d'aquesta manera:

Horari d'anada:

7:30 COSTITX----- 7:40 SENCELLES ----- 7:50 BINIALI ----- PALMA

Horari de tornada:

13:45 PALMA ----- 14:30 BINIALI ----- 14:35 SENCELLES----- 14:40 COSTITX

Divendres horabaixa:

PALMA- COSTITX-- 19:00

COSTITX- PALMA-- 20:15

Diumenges i festius:

COSTITX- PALMA-- 19:00

PALMA- COSTITX-- 9:30

Els interessats en que hi hagués autocar els capvespres varen passar per les oficines municipals per firmar sa petició. El plaç per recollir les firmes acabà el 2-12-88 i esperam que en aquests moments ja s'hagi solucionat aquest problema.

En aquesta fotografia podem veure el trist acabament de la nostra estimada línea.

ENTREVISTA A: SOR MIQUELA

Quin és s'al.lot o al.lota
dins el poble que tenint es grip,
sa rosa, o ses engines; que quan sen-
tia es renou d'un 600 davers les 7
de l'horabaixa no digués: Recoran-
ta llamps Sor Miquela que ja és a-
quí !.

Per altra part quina és sa fa-
mília des poble que en cas d'urgèn-
cia, es cor no s'aixamplàs en veure
Sor Miquela que entrava pel por-
tal per assistir-los!

Sor Miquela, a on va néixer, i
quin any entrareu al convent?

-Vaig néixer a Vilafranca de
Bonany i vaig entrar al convent
l'any 1928.

Per quins convents heu passat?

-Sempre he estat a Felanitx i a
Sencelles. A Felanitx hi vaig estar
25 anys, i aquí en farà 30. Però
vaig venir i me'n vaig tornar, ara
en fa 22 de seguits que hi som.

Quina labor heu desenvolupat
dins el convent?

-Sa meva labor sempre ho ha es-
tat assistir als malalts.

-Perquè creu que de cada vegada
hi ha manco al.lotes que se fan
monges?

-Jo crec que les fa un poc de
por aquest compromís i entrega to-
tal que això suposa: obediència,
casta i pobresa interior.

Que representa per a vos el po-
ble de Sencelles?

-Aquest poble ha representat
molt per a jo. Sempre m'ha sentida
com una sencellera més. És un poble
molt agraït.

I la figura de Sor Francinaina?

-Per a jo molt, ella ha estat
sempre sa força per anar endavant.
M'ha sentit una privilegiada per
haver estat tante d'anys dins ca-
seva. He vist posar sa primera pe-

dra, es centenari de ses monjes, sa
inauguració des monument, ses vir-
tuts heròiques i ara si Déu ho
vol, sa beatificació. Sa inaugura-
ció des monument va ésser una co-
sa majestuosa.

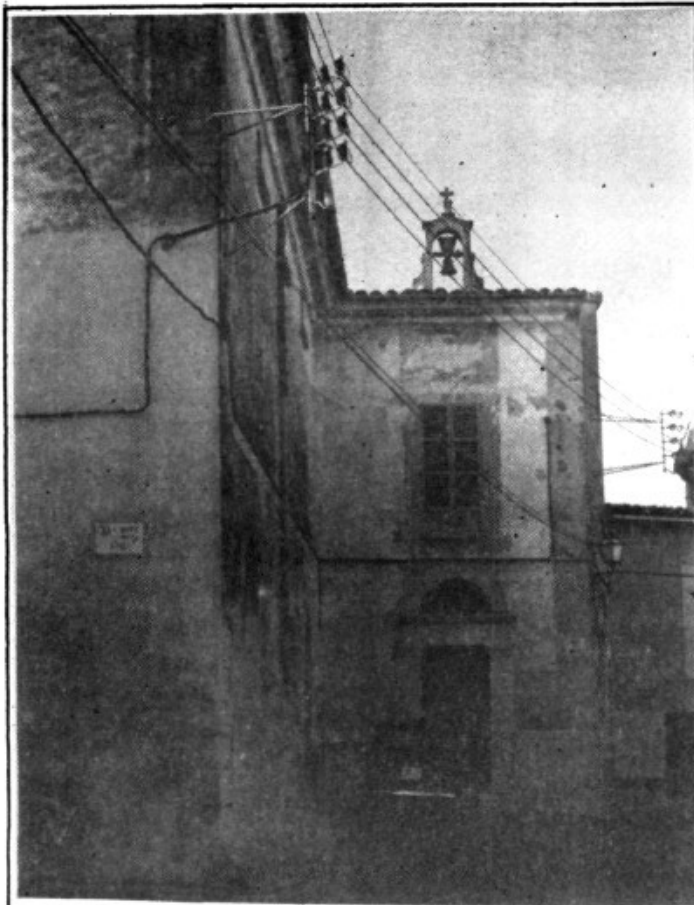
Digau-mos un desig.

-Que Sencelles no fos només es
poble de Sor Francinaina, sino que
fos un vertader imitador de ses
seves virtuts. Era una persona de
gran coratge, quan feien es convent
un senyor de Ca'n Raió li digué:
Mare superiora vostè té molt de
coratge; i ella li contestà: es
que jo puc més amb el Senyor que
amb tot s'or de Ca'n Raió.

De no haver entrat al convent
quina professió vos haqués acra -
dat tenir?

-Metge de cirurgia. Perquè quan
entrava dins un "quiròfon" per es-
sistir a una operació ja em sen-
tia satisfeta.

Que ens podeu dir sobre sa beatificació de la Venerable?

-Jo crec que serà prest. Es miracle que s'ha presentat és una curació d'un tumor a na Maria Vallés Cirer. Es postulador va triar aquest, el va presentar a Roma i va ésser aprovat.

Vos heu estat mai superiora? I a les missions?.

-No, gràcies a Déu no. Sempre ha pensat que és més fàcil obeir que madar. A la reverenda li vaig demanar que no me fes superiora, ni m'enviàs a les missions. Seria incapaç d'estar allà vegent que no puc solucionar res, que es menjar s'acaba i no es poden alimentar tots.

No heu pensat mai llevar-vos s'hàbit?

-No, em sent còmoda vestida així i fins a la mort.

Que pensau de ses monges sense hàbit?

-Com diven en castellà: "no es el hábito que hace al monje", pens que amb això ho dic tot.

Quan heu d'inaugurar sa capella?

-S'inaugurarà oficialment quan beatifiquin la venerable, juntament amb la seva estatua.

Aquesta ha estat la agradable entrevista que varem tenir amb Sor Miquela. Com podeu veure era anterior a que es firmàs a Roma el decret de beatificació. Suposam que s'haurà alegrada molt ja que era sa seva màxima il·lusió.

NOTES D'ARXIU

Dia 11 de juliol de 1.909 a les 6 d'es capvespre dins l'Oratori de sa Casa de la Caritat d'aquesta villa, Dn. Sebastià Molines, llicenciat en Sagrada Teologia i Beneficiat de la Santa Catedral Basílica, com a Delegat del Sr. Bisbe va procedir a la bendició solemne d'una campana de pes de 20 kgs. con-teada per Jaume Puig Bennàssar (a) Bellem.

Foren padrins, Joan Bennàssar i Cirer de Cà s'Escolà i Ventura Aloy Puig, nebots d'es que va pagar sa campana i acabada sa cerimònia es cantà un Te Deum, després de la qual i d'haver rebut dels assistents uns set duros, se'n pujaren la campana en el seu lloc que a l'afecta es va construir, damunt es portal de l'Oratori i tocaron el novenari de S. Vicenç que aquell dia donà principi en processó a la festa de dit Sant.

Firmat: Un sencer

" TRADICIONS POPULARS "

S'ERA ESFONDRADE DE SENCELLES

Corria el mes de Juny, era el dia de Sant Joan, de fa ja moltíssims d'anys en aquell dia tan llunyà, al començar a clarejar, sortiren de les cases de la possessió, dos carros de garbetjar amb quatre bísties i tres missatges. En arribar al sementer, empengueren la tasca de carregar un bon munt de cavaions, com més n'hi posaven millor, per no haver de fer altre viatge.

Quan foren a s'era escamparen les garbes i mirant-s'hi perquè

l'estesa estigués igualada. El sol ja cremava i els tres missatges, abans de començar a batre s'assegueren davall d'una ombra d'una figuera. ¡I a berenar s'ha dit!

Un d'ells duia una botilla de mes clat amb volta d'aigua i ja em direu com va acabar la cosa: amb un bon gat.

Devers migdia se despertaren, s'aixecaren, ses mules estaven plenes de mosques, enganxaren els carretons, posaren ses cucales a les bèsties i a batre de galop i de quatres...

El regust del mesclat i la renegada d'una bístia, feren tirar moltes flectomies. Fou llavors

des del camí a prop de s'era quan arribaren els sons d'una campaneta, que un escolanet feia sonar per avisar la proximitat del San Viàtic. Algun roter segurament estava a punt de passar a l'altre món i anava a rebre l'auxili del cos de Déu.

Cap dels tres missatges varen fer cas de la campaneta, ni es descobriren ni aturaren les bísties, xinglada ve a la bístia renegada flectomant per tot arreu.

Quasi no s'en temeren d'un cruixit sord de s'era davall els seus peus s'era s'obria de mig a mig i de llevant a ponent. Amb un moment, bísties, carretons, forques, pales, tirassos, foren sepultats a dins el gros avenc. Tota s'era s'ha via esfondrada amb un bon renouer.

Mentrestant el sonar de la campaneta que repicava s'allunyava.

Es el càstig a la seva irreverència d'aquells que en aquell llunyà dia de San Joan feinejaven a s'era, i que encara avui, no han trobat pau ni sossec...

La ingenuïtat del nostres avantpassats amb las creències de les tradicions, era millor que la incredulitat del nostres dies, abocats més al món material que a l'espiritual.

N.B.- Avui encara es pot veure a la fotograria que figura a la capçalera, el lloc, on segons la tradició, es trobava s'era; una falla de terreny l'assenyalla, plena de mates, batzers i ullastres.

Vicenç Comas i Juan

Ple extraordinari del dia 9-9-88: S'aprovà per unanimitat ratificar l'acord adoptat pel ple de la Mancomunitat d'es Pla sobre el Pla Territorial Comarcal. Aiximateix, s'aprovà per unanimitat el Compte del Patrimoni de 1987. El Compte General de 1987 fou aprovat per sis vots a favor i tres abstencions, corresponent aqueixes a Dª R.E.Fernández, D. V.Rubí i Dª F. Nicolau. També s'aprovà per unanimitat sol.licitar 20 papereres i 3 cubs de 150 litres al CIM. Per unanimitat es trià entre les dues opcions proposades per la Conselleria d'Indústria per als tractaments de residus sòlids es proposà la planta de compost a ubicar a Sineu. També s'aprovar sol.licitar al CIM ajuda tècnica pels següents projectes tècnics: 1) Construcció de la piscina municipal; 2) Construcció del Bar Restaurant de la Piscina Municipal; 3) Projecte tècnic de pavimentació asfàltica envoltant Ruberts; 4) Projecte tècnic de pavimentació asfàltica del camí del Mataro; 5) Projecte tècnic de pavimentació asfàltica del camí de Jornets.

Ple extraordinari celebrat el dia 21-9-88: No assistiren D. M.A.Ramis, Dª R.E.Fernández i D. M. Rosselló. S'aprovà informar favorablement la declaració d'interés social engreixador de polls. També s'aprovà l'avantprojecte d'obres de millora a realitzar al Cementiri Municipal.

Ple Ordinari celebrat el dia 7-10-88: No assistiren D. M.A. Ramis, D. V. Rubí i D. M. Rosselló. S'aprovaren els plecs de condicions que deuen regir la contractació directa per raó d'urgència de les obres incloses al Pla d'Obres i Serveis de 1988. Aiximateix, s'aprovà iniciar l'estudi previ per a la instal.lació al Terme Municipal de Sencelles d'una granja escola permanent.

Ple extraordinari celebrat el dia 14-10-88: No assistiren D. Ventura Rubí i Dª Francisca Nicolau. S'aprovà l'adjudicació directa per raó d'urgència de les obres incloses al Pla d'Obres i Serveis de 1988.

Ple extraordinari celebrat el dia 4-11-88: S'aprovà proposar al Jutjat d'Inca pel nomenament de Jutge de Pau a D. Joan Oliver Pastor. S'aprovà la declaració d'interés social del paratge denominat "S'Era d'en Pelat" per set vots a favor i dues abstencions, essent aqueixes de D. V. Rubí i Dª R. E. Fernàndez. S'aprovà la declaració d'interés cultural de la creu, entorn i panoràmica de "S'Era d'en Pelat" per cinc vots a favor i quatre abstencions, essent aqueixes de D. Ventura Rubí, Dª Rosa E. Fernández, D. Miquel Rosselló i Dª Francisca Nicolau. S'aprovà denegar la llicència municipal sol.licitada per D. Antoni Vallès Cirer per a construir paret Nord a S'Era d'en Pelat, basant-se la mateixa als articles 66-2, 78, 79. apartat B i 81 del Pla Provincial d'Ordenació de Balnears, concedint-li al sol.licitant el termini de dos mesos per procedir al retirament de tal paret ja construïda. S'aprovà que a partir del migdia del divendres es posin els discos de direcció única al carrer Sor Francinaina Cirer en sentit Plaça d'Espanya-Carretera de Palma.

Ple Extraordinari celebrat el dia 2-12-88. S'aprovà modificar les tarifes de recollida domiciliària de fems, per haver-hi un augment en el contracte suscrit amb l' empresa que prestarà el servei. S'aprovà el declarar festes locals de Sencelles per a 1989 el 27 de Febrer i el 29 de Juny i per a Biniali el 27 de Febrer i el 10 de Juliol.

Carta oberta al senyor Miguel Ramis:

Davant l'escrit aparescut al nº 10 de la revista Sa Sella, - del senyor Miguel Ramis sobre l'article que havia aparescut en el nº anterior "La carretera Sencelles a Inca, una aventura apassionant", volem aclarir els següents punts:

1- Volem agrair a tots els lectors inclòs l'autor de l'escrit, que hagin perdut temps llegint el nostre article.

2- Que els autors de l'article són els qui abaix ho firmen i no ho "pareixen" ni ho deixen de pareixer.

3- Que és tot un honor per nosaltres que s'ens compari a un dels més grans autors que mai han existit a la història del cinema, si no fos pel to despectiu que s'en desprèn.

4- Que aquest senyor no ha volgut (o el que és pitjor, no ha sabut) extreure quin era l'autèntic fons de l'article, que no és sinò fer un petit comentari sarcàstic d'una situació amb actualitat aleshores a Sencelles sense que se desprengui cap tipus de crítica a res nia ningú (de no ésser que es vulguin trobar cinc cames a un moix).

De totes maneres, li agraim l'interés demostrat i que no sigui la darrera.

Joan Munar i Jaume Perelló

Carta oberta al senyor Simó J. Garau, Rector de Sencelles:

Benvolgut senyor:

No és el meu estil d'escriure però perquè m'entengui i no m'interpreti malament li vull fer saber:

Que "Pareix que ha estat tocat d'ala" (és un charrasquillo, me disculpi). Si no, no s'entén que faci públic que els meus escrits són poc seriosos, cosa que equival a dir que jo som poc seriós.

Si vostè no ho pot provar, jo sí li puc provar que va molt equivocada i que les meves fonts són ben pures.

Me diu que no és necessari que ningú cerqui allò que no s'ha perdut, però perdut està allò que no s'ha trobat.

Atentament

Vicenç Comas i Juan

La melodia que aquesta vegada ens omplirà la nostra pàgina de "MUSICA" és la que ens fa sentir LA CORAL.

La Coral Sor Francina-Aina, anomenada així en honor a la nostra Venerable, és un aplec de gent sencellera que s'ha sentit cridada per la música. I és que, com ja és conegut de tots, diuen que el nostre poble té una antiga tradició musical. I així deu ser, perquè seixanta cantaires dins un poble com el nostre, no es troben a cada passa!.

Si feim memòria recordarem que aquesta Coral es va formar a l'Octubre de l'any 1.986 sota la direcció de Pere Mayol i Amengual, persona amant de la música. Prova d'això és que també té al seu càrrec les corals de Binieraix i de Llubí.

Els seixanta membres d'aquesta agrupació separats en quatre cordes: contralts, soprans, baixos i tenors, es dediquen a cantar peces de diferents estils, èpoques i autors.

A més de cantar a les funcions litúrgiques més importants de durant l'any també ofereix

concerts aquí i a altres pobles, com per exemple Alaró, Alcúdia, Biniali, Lloseta, Paguera, S'Arzacó, Sóller, etc.

Els projectes de cara al futur que té la Coral Sor Francina-Aina (que és previsor) són varis. Un d'aquests projectes és, si Déu ho vol, anar a Roma quan beatifiquin la Venerable. I és que no pot deixar de ser així!. La nostra Coral ha d'anar a expressar el seu agraïment i la seva joia davant l'església universal. I de quina manera millor que cantant?

No hi ha dubte que no n'hi ha d'altra millor.

Però, per una data més pròxima, en aquests moments la Coral s'està preparant per oferir un concert a l'església de Sant Francesc a la trobada que es fa cada any i que es coneix com: "Les Corals de Mallorca canten a Nadal" que, com és de suposar, es fa en el temps de Nadal.

Per tot això i molt més, els desitjam lo millor. I que, amb els seus cants encisadors, sàpi-guen arribar al cor dels altres, així com també ens van arribar un dia a noltres sencellers.

A Algaida no va anar bé
perque s'arbit no pitava
i totes ses faltes tocava
contra s'equip Senceller.

Dels juvenils millor no
xerrar-ne. Fa vergonya pensar
en la poca ajuda que han tingut
per part del pares.

"Es corc de l'atletisme me'l
posà en Joan Poleto"

Nascut a Cas Canar, fa 25 anys, professor d'EGB, en Guillem compagina les seves activitats i encara li queda temps per entrenar una i, fins i tot, dues vegades cada dia.

Varem tenir una llarga xerrada amb ell a ca seva, i, entre altres coses ens deia:

Mira, cronològicament xerrant, te puc dir que el corc de l'atletisme me'l posà en "Joan Poleto", ja de petit, quan anava a escola a Sencelles. En Joan ens feia fer voltes a les escoles i com a premi ens donava plastilina, i te dic que en vaig arribar a tenir-ne molta.

- Guillem, quina va ser la primera victòria?

Ja a la Porciúncula, quan tenia dotze anys, varem fer campions de Balears de cross per equips.

Llavors, dels 14 als 16 anys vaig deixar la competició motivat pels estudis, però no els entrenaments.

Als 17 anys vaig tornar a la competició i vaig quedar subcampió de Balears Junior.

Ja a la categoria Senior, en Guillem començà a tocar la pista, (em de recordar que és atleta de cross i llargues distàncies) i s'especialitzà amb la distància dels 5.000 mts. on obtingué la marca de 15'02'' quedant aleshores campió Provincial. L'any passat fou campió de gran fons al Polígon de "Son Castelló", fet

aquest que tingué una gran acollida per part dels mitjans de comunicació.

Els darrers anys, ha participat, representant a Balears als campionats d'Espanya de cross, celebrats a, Cartagena, Madrid i San Sebastián, dues vegades, on obtingué honroses posicions.

Cal destacar també, les victòries en moltes carreres populars, entre elles, Porto Cristo, Sant Silvestre d'Inca, Sencelles (cada any), Costitx, Llubí, Campos, Felanitx... i darrerament el tercer lloc a la Valldemossa-Palma i fa un parell de dies la mateixa classificació a la Inca-Palma per segon any consecutiu amb un temps de 1h 34' 12''.

Com a objectiu, a llarg plaç ens conta que li agradaria córrer la marató però pensa que encara li falta rodatge i que el seu cos s'ha d'adaptar a les llargues distàncies. Estam segurs de que aquest gran atleta que tenim entre nosaltres, amb la constància, la dedicació i molts d'entrenaments, ho aconseguirà.

RECORDS D'AHIR

Al passat numero demanàvem sa vostra col.laboració i amb gran alegria per sa nostra part hem vist que aquesta no s'ha feta esperar.

Tenim avui dues fotos que ens venen com anell all dit pels aconteixements que vivim a Sencelles.

Sa primera és de Desembre de 1951. Es celebraven els actes del Centenari. Aseguts veim el Governador, el Bisbe Hervàs, i és que en aquells dies era batle d'es nostre poble, l'amo en Juan Escolà. Aquesta foto està tirada davant sa capella d'es Convent (es portal el tapa sa cortina).

I s'altra, una alineació de luxe del Sencelles de l'any 1957 al camp de futbol (que en aquells dies estava a Sa carretera d'Inca abans d'arribar al Cementeri).

No és difícil reconèixer als jugadors (n'hi ha qualcun que encara pega coçes a sa pilota malgrat es vegi que els anys passen, i sino demanau-ho al Balle).

Si mateix tenim un dubte: per què a s'escut de sa camiseta duen una rata pinyada?.

